

Geacht college

Onderstaand reageer ik op het ontwerp beeldkwaliteitsplan Skoatterwald 3^e fase met onderstaande zienswijze. Doel van deze reactie is dat er verdergaande stappen kunnen worden gezet op het gebied van duurzaamheid bij de bouw van nieuwe woningen.

Mijn reactie richt zich op in essentie op twee aspecten:

1. Inhoudelijk. Het beeldkwaliteitsplan bepleit het gebruik van dakpannen en bakstenen. Een motivatie daarvoor ontbreekt alsook de relatie met het aspect duurzaamheid zoals vastgesteld in de ontwikkelstrategie Skoatterwald . De verplichting voor het gebruik van dakpannen en bakstenen beperkt de keuze voor meer duurzame materialen. Overigens is de keuze om aardgasloos te bouwen en om bij de situering rekening te houden met de bezonning vanzelfsprekend uitstekend.
2. Procesmatig. Het beeldkwaliteitsplan is een sturingsinstrument ten behoeve van een veranderingsproces, waarbij binnen de visie vanuit de gemeente en met de ideeën van de opdrachtgever naar een optimum wordt gezocht. Hiermee wordt voor ontwerper en ontwikkelaar ruimte gecreëerd om, in samenspraak met de gemeente, tijdens het ontwikkelproces tot creatieve en realiseerbare oplossingen te komen. Dit beeldkwaliteitsplan bemoeilijkt vanwege de gedetailleerde voorschriften dit proces om samen tot de meest duurzame oplossingen te komen.

Ter toelichting hierop het volgende.

Ad 1. In de ontwikkelstrategie zoals recent vastgesteld door de gemeenteraad worden een aantal inhoudelijke uitgangspunten genoemd voor de verdere ontwikkeling van Skoatterwald waaronder duurzaamheid. Dat is niet zo gek voor een gemeente die duurzaamheid hoog in zijn vaandel heeft. En gelet op de stand van de aarde is die noodzaak tot het nemen van verregaande maatregelen om de belastbaarheid te verminderen urgent.

Er worden een drietal thema's genoemd zoals energieneutraal, klimaatrobustheid en circulaire economie. Uitgangspunten zijn in ieder geval aardgasloos bouwen en duurzaamheid zichtbaar maken. Iedere ontwikkelplek zou zijn eigen smoel moeten krijgen. Kort samengevat een prima keuze.

In het beeldkwaliteitsplan mis ik echter de vertaling hiervan, behalve dat er aardgasloos gebouwd dient te worden. Een motivering bijvoorbeeld hoe deze visie op duurzaamheid leidt tot een keuze voor dakpan en baksteen ("sturen als het moet, loslaten als het kan") ontbreekt. Het gebruik van deze materialen wordt voorgeschreven terwijl de gemeente via andere instrumenten het gedrag van de burger die bouwt juist probeert te verleiden tot *verdergaande* (verder gaand dan bouwbesluit) duurzaamheidsmaatregelen (pilot legesvrij bouwen). De expliciete keuze voor baksteen en dakpan *beperkt* echter, ongemotiveerd, de toepassing van andere materialen die goed en/of beter scoren vanuit een oogpunt van duurzaamheid (en overigens ook zichtbaarheid). Saillant detail: van de 200 grootgebruikers van aardgas die Wiebes heeft aangeschreven om over te schakelen op een andere energiebron zijn 27 fabrikanten van baksteen en dakpannen (FTM 26 februari 2018).

Ad 2. Dit aspect sluit aan op het voorgaande en is vooral procesmatig van aard. De formuleringen die ik bovenstaand onder twee gebruikt hebt, zijn ontleend aan de door de gemeenteraad vastgestelde welstandsnota, weliswaar een beetje bij elkaar gesprokkeld. Kort gezegd komt het erop neer dat de gemeente een visie heeft en dat samen met opdrachtgevers, ontwerpers, ontwikkelaars die ideeën hebben, er de ruimte is om tijdens een ontwikkelproces tot creatieve en realiseerbare oplossingen te komen. De visie over de verdere ontwikkeling van Skoatterwald is verwoord in de recent

vastgestelde ontwikkelstrategie waarbij duurzaamheid een belangrijke inhoudelijke drager is. Wat een mooie uitdagende opdracht om daar samen handen en voeten aan te geven zou je zeggen. En helemaal in een tijd als deze waarin kavels bij wijze van spreken niet zijn aan te slepen. Na het proces van kaveltoedeling kan zo bijvoorbeeld per straat of straatje met de kavelkopers (opdrachtgever, ontwikkelaar) een proces gestart worden om te bezien hoe samen zo goed mogelijk invulling wordt gegeven aan de vormgeving van “een eigen smoel “ met alle ruimte om de inhoudelijke keuze voor duurzaamheid zo goed mogelijk te vertalen en dus ook zichtbaar te maken. Voor zo’n aanpak is het niet passend gedetailleerde voorschriften over baksteen en zwarte dakpannen (in een enkel geval was overigens een rieten dakbedekking ook mogelijk) op te nemen maar maximaal gebruik te maken van de ideeën van alle betrokken in een gezamenlijk proces.

Samengevat stel ik het volgende voor:

1. De gedetailleerde voorschriften over materiaalkeuze in het beeldkwaliteitsplan los te laten
2. Het ambitieniveau vast te stellen waaraan materialen qua duurzaamheid dienen te voldoen (als beleidsintentie). Dit ambitieniveau kan worden vastgelegd in het beeldkwaliteitsplan.
3. Daarnaast kan er, wanneer daaraan behoefte bestaat met de particuliere kavelkopers een traject georganiseerd worden , zo nodig/ mogelijk per straat om te bezien of en zo ja in welke mate er afstemming dient plaats te vinden over het gebruik van materialen. De uitkomsten kunnen worden vastgelegd in het beeldkwaliteitsplan. Ieder buurtje en straatje krijgt op deze manier een eigen smoel.

Met vriendelijke groet